

COL·LOQUI

Sr. Salvi Turró: Vostè ha dit que la concepció de la pena des d'un punt de vista de la reinserció o de mesures alternatives és l'última proposta innovadora. Cronològicament potser tampoc és ben bé així. De fet, si agafem el mateix autor que ha citat -Kant-, en una nota de la "Doctrina del Dret" esmenta el jurista italià Beccaria, que justament passa per ser el primer que tematitza aquesta funció reinsertadora i educadora de la pena. Valent-me d'aquesta nota, la meua pregunta aniria una mica en aquest sentit. El que diu allà Kant em sembla extremadament agut, donat que Kant ja distingeix dues coses: una, el que és la fonamentació com a tal de la noció de pena o de coacció, i una altra, la funció que pugui complir o com es pugui articular aquesta coacció. Aleshores diu Kant que des d'un punt de vista estrictament jurídic, la noció de coacció no té res a veure amb si després hi ha reinserció o no. Aquesta és una noció tautològica amb la noció de dret. Si hi ha dret, hi ha coacció. És per aquest motiu que Kant dissenteix de Beccaria i afirma que qui no pensa així està destruint el dret i l'estat jurídic: ara no entrem en consideracions morals en aquest punt. Una altra cosa és, diu Kant, que un cop fonamentada la pena, ens plantejem què fer durant el temps que tenim coaccionada aquesta persona tot restringint-li l'ús de la llibertat? Aquí em sembla que s'ha llegit molt malament aquesta nota perquè Kant no nega el que diu Beccaria. I per acabar poso un tercer nom: Fichte, perquè proposa que el propi coaccionat s'adoni que l'aplicació jurídica de la pena és la que ha de ser, perquè ell, com a ciutadà també ho exigeix.

Sr. Josep M. Garcia Picola: He volgut subratllar un desenvolupament acumulatiu per fases i en cap moment desmarcar-ne excessivament una. Pel que fa a Kant, hem de recordar que afirma que la sanció és bona en si mateixa, perquè aconseguim que el propi sancionat es redimeixi a través del seu esforç, a través de la imposició de la condemna. I per una altra banda, és curiós com Beccaria i Kant estaven d'acord en els resultats, però no en els pressupòsits a partir dels quals ells argumentaven. Ha citat a Fichte, entenc que aquest autor, aquí, és una distorsió, ja que el

veig com una mena de positivista que té els ulls posats, no tant en la llibertat de l'individu, sinó en un ens objectiu estatal. Em sembla que en el moment actual estem tendint a un retribucionisme, estem en un estat de maduresa en el qual hem d'aprendre de les lliçons de cadascun d'aquests pensadors. Tanmateix, tots ells intenten englobar tota la realitat a través d'una teoria, cosa que és una mica perillosa perquè la realitat és inabastable per la pròpia idiosincràsia.

Sr. Jordi Sales: No diria que estem en un estat de maduresa sinó en un de confusió política. L'acció de gràcia dins d'un sistema penal és una acció política que es pot anar modificant segons el tipus de mesures de gràcia que una societat vol donar. La justícia és una acció política i l'acció que la mateixa societat fa sobre els seus conciutadans delinqüents mesura el nivell moral de la societat. I per tant, la pressió sobre el tractament dels penats és una pressió essencialment política.

Sr. Josep M. Garcia Picola: La seva argumentació, almenys jurídicament, és preconstitucional, donat que reconeix les mesures de gràcia però no esmenta les mesures alternatives: en cap cas són mesures de gràcia, són penes, són condemnes i són exercicis de la justícia que la Constitució reconeix.